

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. kovo 18 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2022/0074 (COD)

7374/22
ADD 2

EF 86
ECOFIN 245
CODEC 325

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. kovo 17 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	SWD(2022) 76 final
Dalykas:	KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA“, pridedamas prie Pasiūlymo dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo dėl atsiskaitymo drausmės, tarpvalstybinio paslaugų teikimo, bendradarbiavimo priežiūros srityje, papildomų bankinio tipo paslaugų teikimo ir trečiųjų valstybių centriniais vertybinių popierių depozitoriumams taikomų reikalavimų iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 909/2014

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2022) 76 final.

Pridedama: SWD(2022) 76 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2022 03 16
SWD(2022) 76 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

pridedamas prie

Pasiūlymo dėl

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO
kuriuo dėl atsiskaitymo drausmės, tarpvalstybinio paslaugų teikimo, bendradarbiavimo
priežiūros srityje, papildomų bankinio tipo paslaugų teikimo ir trečiųjų valstybių
centriniam vertybinių popierių depozitoriumams taikomų reikalavimų iš dalies
keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 909/2014

{COM(2022) 120 final} - {SEC(2022) 160 final} - {SWD(2022) 75 final}

Santraukos lentelė
[Pasiūlymo dėl CVPDR REFIT] poveikio vertinimas.
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kodėl? Kokia problema sprendžiama?
Centriniais vertybinių popierių depozitoriumams (CVPD) tenka esminis vaidmuo finansuojant ekonomiką, registruojant emisijas ir vėlesnius visų vertybinių popierių sandorių teisinės nuosavybės pokyčius. 2019 m. pabaigoje ES CVPD valdomų vertybinių popierių vertė buvo 53 trln. EUR, o užbaigtų sandorių vertė – apie 1 120 trln. EUR. 2014 m. CVPDR tikslas buvo sudaryti palankesnes tarpvalstybinio atsiskaitymo sąlygas, didinti atsiskaitymo rinkų saugumą ir atsiskaitymo veiksmingumą. Praėjus septyneriems metams nuo CVPDR priėmimo, suinteresuotosios šalys pastebi, kad: i) pažanga CVPD teikiant tarpvalstybines paslaugas yra nedidelė, ii) yra konkrečių sričių, kuriose reikalavimų laikymosi išlaidos yra neproporcingos, o iii) ES institucijos nurodo, kad trūksta informacijos apie trečiųjų valstybių CVPD veiklą. Atliekant vertinimą nustatytos toliau nurodytos šių problemų priežastys: i) sudėtingi ir neaiškūs paso mechanizmo reikalavimai, ii) nepakankamas buveinės ir priimančiosios valstybių narių valdžios institucijų bendradarbiavimas, iii) griežti reikalavimai dėl banko paslaugų teikimo, iv) neaiškūs ir apsunkinantys atsiskaitymo drausmės reikalavimai ir v) nepakankama informacija apie trečiųjų valstybių CVPD veiklą ES. Jei šios problemos nebus sprendžiamos, svarbus kapitalo rinkų sąjungos pagrindo elementas išliks neveiksmingas ir dėl to bus daroma žala investuotojams, emitentams, bankams ir CVPD. ES poprekybinė aplinka ir toliau bus susiskaidžiusi nacionaliniu pagrindu ir dėl to bus kenkiama investicijoms ir ribojamos emisijos galimybės ES finansų sistemos ir ekonomikos augimo sąskaita.
Ko siekiama šia iniciatyva?
Vis dar siekiama užtikrinti atsiskaitymo rinkų saugumą ir veiksmingumą. Konkrečiai ja siekiama supaprastinti paso mechanizmo tvarką, stiprinti ES priežiūros institucijų bendradarbiavimą, gerinti CVPD prieigą prie banko paslaugų, susijusių su atsiskaitymu, paaiškinti atsiskaitymo drausmės priemones ir padaryti jas proporcingesnes ir užtikrinti, kad ES institucijos turėtų reikiamą informaciją apie trečiųjų valstybių CVPD veiklą.
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda?
2020 m. kapitalo rinkų sąjungos veiksmų plane aiškiai pabrėžta, kad iš dalies pakeitus CVPDR galėtų būti sudarytos sąlygos sukurti labiau integruotą poprekybinę aplinką ES ir prisidedama prie KRS plėtojimo. Valstybės narės ir nacionalinės priežiūros institucijos vienos negali pasiekti CVPDR tikslų: jos negali susitvarkyti su sunkumais, kylančiais dėl sudėtingų ir neaiškių reikalavimų, arba rizika, kylančia dėl skirtingos nacionalinės priežiūros praktikos, visų pirma tais atvejais, kai ji susijusi su pirminės ar antrinės teisės aktais. Nacionalinės valdžios institucijos negali spręsti klausimų, susijusių rizika ES finansiniam stabilumui, kuri gali kilti dėl informacijos apie trečiųjų valstybių CVPD veiklą trūkumo. Dėl veiksmų masto ir pobūdžio CVPDR tikslų būtų geriau siekti ES lygmeniu laikantis SESV 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo.
B. Sprendimai
Kokios su teisėkūra susijusios ir nesusijusios politikos galimybės apsvarstytos? Ar viena iš politikos galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Kodėl?
Siūlomas galimybių rinkinys apima: paso mechanizmo procedūros tarpvalstybinėms paslaugoms supaprastinimą, privalomų priežiūros institucijų kolegijų steigimą, papildomų bankinio tipo paslaugų teikimo palengvinimą, atsiskaitymo drausmės tvarkos dalinį pakeitimą ir trečiųjų valstybių CVPD taikomų taisyklių pakeitimą. Siūlomos politikos galimybės yra teisėkūros priemonės, nes atsiskaitymo paslaugų veikla ES reglamentuojama CVPDR. CVPDR nustatyta išsami atsiskaitymo už finansines priemones ES reguliavimo sistema ir bendros CVPD organizavimo ir veiklos vykdymo taisyklės, kuriomis siekiama skatinti saugų ir veiksmingą atsiskaitymą. CVPD yra sisteminės svarbos finansų rinkų įstaigos ir turi veikti pagal bendrą reguliavimo sistemą, kad būtų užtikrintas bendrosios finansinių paslaugų rinkos vientisumas. Iš tiesų daugelis problemų kyla dėl CVPDR nuostatų. Dėl šių priežasčių su teisėkūra nesusijusios galimybės apskritai nebuvo svarstomos. Vertintos įvairios nustatytų problemų sprendimo galimybės. Kai kurios iš jų buvo atmestos ankstyvame etape dėl to, kad yra nesuderinamos su ES teisine sistema arba su tikslu užtikrinti atsparią ir veiksmingą atsiskaitymo

rinką ES, t. y. nustatyti reikalavimą, kad centriniai bankai sudarytų palankesnes sąlygas CVPD turėti prieigą prie centrinio banko piniginių lėšų arba neribojamai naudotis bankais papildomoms bankinio tipo paslaugoms teikti. Kitos buvo atmestos dėl to, kad yra ekonomiškai neefektyvios (ES lygmens priežiūros įvedimas).

Kas kuriai galimybei pritaria?

Pasirinktomis galimybėmis plačiai pritaria suinteresuotosios šalys. Dauguma suinteresuotųjų šalių iš esmės pritaria priemonėms, kuriomis palengvinamas tarpvalstybinis paslaugų teikimas. CVPD visų pirma tvirtai remia paso mechanizmo taisyklių ir taisyklių, susijusių su papildomomis bankinio tipo paslaugomis, patikslinimus. Daugelis suinteresuotųjų šalių pritaria glaudesniai valdžios institucijų bendradarbiavimui arba galimybei gauti daugiau informacijos apie trečiųjų valstybių CVPD, teikiančius paslaugas ES. Didžioji dauguma viešose konsultacijose dalyvavusių respondentų pritaria proporcingesnei atsiskaitymo drausmės tvarkai.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai?

Visas galimybių rinkinys turės teigiamą poveikį, nes jomis bus užtikrinamas proporcingesnis CVPD reguliavimas ir didinamas ES atsiskaitymo rinkos konkurencingumas. Supaprastinus paso mechanizmo procedūrą taip, kad priimančiosios valstybės narės lygmeniu būtų galima teikti paprastą pranešimą (vietoje šiuo metu numatyto išankstinio patvirtinimo), **CVPD** pirmaisiais metais sutaupyti 10 mln. EUR, o vėliau – apie 4 mln. EUR kasmet. Priežiūros pakeitimais, susijusiais su priežiūros institucijų kolegijų steigimu, arba pakeitimais, susijusiais su papildomų bankinio tipo paslaugų teikimu, būtų supaprastintos procedūros, todėl priežiūra taptų nuoseklesnė ir būtų lengviau naudotis tam tikromis paslaugomis. Šią naudą sunku kiekybiškai įvertinti, tačiau tikimasi, kad nauda įmonėms ir reguliavimo institucijoms bus didelė. Pagrindinė atsiskaitymo drausmės tvarkos elementų paaiškinimo ir jų taikymo atidėjimo nauda būtų atidėtos išlaidos; t. y. rinkos dalyvių patiriamos išlaidos, susijusios su supirkimo tarpininkų paslaugomis, arba sandorių, kurie nebūtų vykdomi arba būtų perkeltami į ne ES prekybos vietas, kiekis (apskaičiuota, kad jie sudarytų 4–5 proc. visos apyvartos). Supaprastinus paso mechanizmo procedūrą ir užtikrinus didesnę atsiskaitymo drausmės tvarkos aiškumą būtų galima sumažinti tam tikrą **ESMA** administracinę naštą, susijusią su atsakymų į klausimus teikimu. Galiausiai tinkamiausių politikos galimybių poveikis nacionalinėms institucijoms iš esmės turėtų būti teigiamas. Visų pirma **NKI** išlaidos galėtų sumažėti ir jos galėtų skirti mažiau laiko paso mechanizmo srityje, jei priimančiosios valstybės narės **NKI** paprasčiausiai būtų informuojamos.

Kokios būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?

Poveikis **ESMA** išlaidoms daugiausia būtų susijęs su dalyvavimu privalomose kolegijose ir trečiųjų valstybių CVPD taikomais reikalavimais pranešti, nors įgyvendinant pastaruosius išlaidos būtų vienkartinės. Bendras tinkamiausių politikos galimybių poveikis **NKI** būtų teigiamas. **NKI** gali patirti išlaidų dėl: i) poreikio atidžiau stebėti pagal naująją siūlomą tvarką vykdomą papildomą bankinę veiklą (t. y. dėl aukštesnių ribinių sumų ir galimybės bankine veikla užsiimantiems CVPD teikti banko paslaugas tokios veiklos nevykdantiems CVPD), ii) dėl jų dalyvavimo privalomose kolegijose (arba jų veiklos organizavimo). Tačiau tuo pat metu **NKI** turėtų patirti mažiau išlaidų dėl supaprastintų paso mechanizmo procedūrų. Galiausiai dėl trečiųjų valstybių CVPD taikomo reikalavimo pranešti, **NKI** iš **ESMA** galėtų gauti daugiau informacijos, reikalingos rizikai nustatyti ir stebėti. Šias išlaidas sunku kiekybiškai įvertinti, tačiau jos būtų nedidelės, nes priežiūros tvarka nebūtų keičiama. Socialinis poveikis ar poveikis aplinkai nėra tikėtinas.

Koks bus poveikis verslui, MVĮ ir labai mažoms įmonėms?

Siūlomos politikos galimybės neturėtų turėti jokio didelio tiesioginio poveikio įmonėms. Tačiau jas įgyvendinant bus sukurta veiksmingesnė ir patikimesnė atsiskaitymo sistema, visų pirma šalinant neveiksmingumą ir skatinant konkurenciją (pvz., taikant priemones, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos paslaugas teikti tarpvalstybinio mastu ir mažinamos neproporcingos išlaidos). Dėl to bus daromas netiesioginis teigiamas poveikis visoms įmonėms, bet ypač MVĮ, kurioms galėtų būti naudingos mažesnės kapitalo sąnaudos, nes jų šiuo metu nelabai likvidūs vertybiniai popieriai galėtų tapti likvidesni. Siūlomais pakeitimais taip pat galėtų būti padedama pritraukti MVĮ į kapitalo rinkas ir prisidedama prie tvirtos ir integruotos ES finansų rinkos kūrimo.

Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?

Ne. Tinkamiausių politikos galimybių poveikis **NKI** būtų nedidelis, bet apskritai teigiamas.

Ar bus dar koks nors didelis poveikis?

Ne.

D. Tolesni veiksmai

Kada politika bus persvarstoma?

Politikos veiksmingumas bus vertinamas atsižvelgiant į CVPDR bendruosius tikslus ir konkrečius peržiūros tikslus,

praėjus penkeriems metams nuo priemonių taikymo pradžios. Vertinimo rodikliai yra šie: CVPD, teikiančių tarpvalstybines paslaugas, skaičius; įsteigtų priežiūros institucijų kolegijų skaičius; CVPD, kurie turi prieigą prie banko paslaugų, skaičius; atsiskaitymų užsienio valiutomis augimas; atsiskaitymo veiksmingumo rodikliai; trečiųjų valstybių CVPD, pateikusių paraišką dėl pripažinimo ir (arba) pateikusių pranešimą, skaičius.